

PS-VIII.431.8.2017.ESzw

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE  
Z KONTROLI DORAŻNEJ  
przeprowadzonej  
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławie  
ul. Odrodzonego Wojska Polskiego 14**

Na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r., poz. 697 ze zm.)
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015r., poz. 1477)

zespół kontrolny w składzie:

- Elżbieta Szwonka – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 175-1/2017 z dnia 3 lipca 2017r. – przewodnicząca zespołu
- Tomasz Kozłowski – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej LUW, nr upoważnienia: 175-2/2017 z dnia 3 lipca 2017r. – członek zespołu

za zgodą Wicewojewody Lubuskiego (z dnia 29.06.2017r.) przeprowadził w dniu 4 lipca 2017 roku **kontrolę doraźną** w trybie uproszczonym.

*akta kontroli: str. 11-13*

Konieczność podjęcia czynności kontrolnych wynikła ze skargi skierowanej do Wojewody Lubuskiego na działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławie (CRS 148/2017).

Przedmiotem kontroli było zbadanie zasadności postawionych w piśmie zarzutów na działania Ośrodka względem\* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* dotyczących wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zarzuty dotyczyły:

- **nadania** \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* **opiekuna** \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).*
- **działań podejmowanych przez opiekuna** względem \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).*
- **nieudzielenia: poradnictwa, wsparcia psychologicznego przez Ośrodek Pomocy Społecznej, wsparcia w przygotowaniu** \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* **do roli matki;**

- niezaopatrzenia \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* w szpitalu w środki higieny osobistej przez Ośrodek Pomocy Społecznej;
- nękania i nagabywania \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* w czasie ciąży oraz po porodzie przez OPS w Sławie, celem zaniechania starań o dziecko;
- działania na rzecz ograniczenia kontaktu z dzieckiem poprzez nieudzielenie informacji o miejscu pobytu dziecka.

*akta kontroli: str. 1-10*

Wobec powyższego, szczegółowej ocenie poddano zagadnienia:

1. udzielania wsparcia \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* w okresie poprzedzającym narodziny dziecka oraz po jego urodzeniu;
2. działań ośrodka w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Doroty Szudry – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławie.

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy zgromadzonej dokumentacji w sprawie

\* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* przyjęto oświadczenia od Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracownika socjalnego, zasięgnięto informacji o kontaktach matki z dzieckiem, zwrócono się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli o udzielenie wyjaśnień w sprawie kontaktów matki z dzieckiem oraz protokołu z posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. W trakcie postępowania wpłynęło pismo z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławie, informujące o badaniu przez Sąd Rodzinny we Wschowie oraz Komisję Bezpieczeństwa i Spraw Społecznych Rady Miasta w Sławie \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).*

### **1. Ocena skontrolowanej działalności:**

*\*\*Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych – dokonano wylączenia w całości punktu 1. Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).*

### **2. Działania Ośrodka w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej**

W sprawie zarzutu nękania i nagabywania, celem zaniechania starań o dziecko oraz działania Ośrodka na rzecz ograniczenia \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* kontaktu z dzieckiem między innymi poprzez nieudzielenie informacji o miejscu pobytu dziecka ustalono, że Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny we Wschowie w dniu 03.03.2017 r. wydał postanowienie \*

*Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764). o wszczęciu postępowania i umieszczeniu \* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).na czas trwania postępowania, w pieczy zastępczej. Dziecko zostało odebrane ze szpitala \* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764). przez rodzinę zastępczą. Matka dziecka taką informację o sytuacji dziecka, w tym o miejscu pobytu powinna otrzymać od Sądu i PCPR we Wschowie.*

*akta kontroli: str. 52-55*

Zatem zarzut, że Ośrodek nie udzielił matce informacji o miejscu pobytu dziecka jest niezasadny.

W odpowiedzi na zarzut nękania i zagrożenie \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764). odebraniem mieszkania w celu zaniechania walki o dziecko ustalono, na podstawie wyjaśnień kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, że takie zdarzenie nie miało miejsca. Pracownicy Ośrodka zaprzeczyli twierdzeniu skarżącej, żeby kiedykolwiek kontrolowali \* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764). w miejscu zamieszkania w godzinach wieczornych. W opinii skarżącej działania te miały służyć zniechęceniu \* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.176) do starania się o odzyskanie dziecka.*

W kwestii kontaktów pracowników Ośrodka \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764). Kierownik Ośrodka składała wyjaśnienia do Sądu Rodzinnego na piśmie i osobiście była przesłuchiwana jako świadek w dniu 13.07.2017r. – zarzuty kierowane pod adresem pracowników Ośrodka nie znalazły potwierdzenia w Sądzie.*

*akta kontroli: str. 34-37*

Po urodzeniu dziecka \* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).nie została objęta oddziaływaniami na rzecz rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych oraz reintegracji rodziny, nie przydzielono asystenta rodziny, chociaż umożliwia to art. 11 ust. 4 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustalono, \* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764). w ostatnich miesiącach kontaktowała się z pracownikami PCPR we Wschowie tylko raz – na wezwanie PCPR w sprawie ustalenia odpłatności za dziecko przebywające w pieczy zastępczej. Z PCPR nie kontaktowały się także inne osoby w imieniu p. Cichoń. Pracownicy PCPR we Wschowie nie uczestniczyli w zespole ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, gdyż nie byli informowani przez PCPR w Nowej Soli o terminie posiedzenia. Z informacji*

uzyskanych w dniu 03.08.2017 r. od koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej we Wschowie wynika, że Opiniodawczy Zespół Sądowych Specjalistów w Zielonej Górze nie wyznaczył terminu badania.

*akta kontroli: str. 48-51*

Z otrzymanej informacji z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli, właściwym ze względu na miejsce umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w tym z protokołu posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w dniu 17.05.2017r. wynika, \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* utrzymuje kontakt z dzieckiem 2 – 3 razy w miesiącu. \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).*

W ww. protokole zapisano także, \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).*

Z uwagi na toczące się postępowania dotyczące władzy rodzicielskiej zespół uznał za zasadny dalszy pobyt dziecka w rodzinie zastępczej pełniącej rolę pogotowia rodzinnego do czasu uregulowania sytuacji prawnej. W opinii p. Jadwigi Brzozowskiej będącej rodziną zastępczą \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* wynika, że matka chętnie i prawidłowo opiekuje się dzieckiem podczas dwugodzinnych odwiedzin, na które jest przywożona \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).*

Z karty pracy z rodziną z dnia 12.07.2017r. wynika, że ostatnie odwiedziny odbyły się w towarzystwie babci dziecka. W oświadczeniu złożonym w dniu 12.07.2017 roku p. Jadwiga Brzozowska stwierdziła, że \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764)* „mogłaby podjąć roli mamy i opieki nad dzieckiem, jednakże z pomocą rodziny i najbliższych osób”.

*akta kontroli: str. 55-60*

Zgodnie z art.128 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 poz. 697 ze zm.) organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W art. 130 ww. ustawy określony został skład zespołu. Pismem z dnia 27.04.2017 r. znak: PCPR.I.4060.132.3.2017 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli zawiadomiło Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławie o planowanym na 17.05.2017 r. posiedzeniu zespołu. Z dokumentacji przekazanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli wynika, że przedstawiciel OPS w Sławie nie uczestniczył w posiedzeniu. Dla dziecka zgodnie z wymogiem zawartym w art. 77 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy sporządzony został plan pomocy dziecku. Przepis zobowiązuje asystenta - a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - ośrodek pomocy społecznej do współpracy w przygotowaniu planu pomocy dziecku.

*akta kontroli: str. 49-51*

Brak współpracy OPS w Sławie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, w sporządzeniu planu pomocy dla dziecka \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* oraz brak uczestnictwa przedstawiciela Ośrodka w posiedzeniu zespołu jest istotnym uchybieniem.

### **Wnioski:**

Badana podczas kontroli dokumentacja nie wskazuje, aby \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764)* była objęta przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławie innym rodzajem wsparcia poza udzielaniem świadczeń i wypłacaniem zasiłków. Jako osoba z orzeczeniem o niepełnosprawności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej mogłaby korzystać z usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy. Pani \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów umiejętności społecznych miałyby zapewnione nabycie i kształcenie umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym oraz poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Z analizy dokumentacji wynika również, że skarżąca razem z matką dziecka uczestniczyła w posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli wpisując się na listę obecności jako sąsiadka. Wskazuje to na fakt, że \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* jest osobą wymagającą wsparcia innych osób.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono istotne uchybienie polegające na:

- nieudzieleniu \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* specjalistycznego wsparcia w okresie ciąży;
- braku współpracy z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w sporządzeniu planu pomocy dziecku oraz braku uczestnictwa przedstawiciela Ośrodka w posiedzeniu zespołu.

### **Zalecenia pokontrolne:**

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli

#### **zalecam:**

1. Objęcie \* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016r., poz.1764).* wsparciem asystenta rodziny;

2. Obejmowanie kobiet w ciąży, wykazujących bezradność w sprawach życiowych stosownym wsparciem, mającym na celu umożliwienie im samodzielnego funkcjonowania w środowisku;
3. Udział pracowników OPS w ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej;
4. Udział pracowników OPS w sporządzaniu planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

### **Pouczenie**

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest zobowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej;
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI  
ds. kontroli wspierania rodziny i pieczy zastępczej  
w Wydziale Polityki Społecznej

*Elżbieta Szwonka*

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI  
ds. kontroli wspierania rodziny i pieczy zastępczej  
w Wydziale Polityki Społecznej

*Tomasz Kozłowski*

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO  
*Grażyna Jelska*

Dyrektor  
Wydziału Polityki Społecznej